



Preventief Fouilleren in Amsterdam: De balans van 2008

Deze studie is uitgevoerd door:

Dr. E.J. van der Torre
D.J.M.I. Visser MSc

Met medewerking van:
F. Zalm

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement – An Aon Company
Koninginnegracht 26
2514 AB Den Haag
T 070- 312 20 20
F 070- 312 20 12
E cot@cot.nl

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1 OPBRENGSTEN	5
1.1 INLEIDING	5
1.2 OPBRENGSTEN: KALENDERJAAR 2008	5
1.3 VERGELIJKENDERWIJS	6
2 WAPENINCIDENTEN	9
2.1 INLEIDING	9
2.2 GEREGISTREERDE WAPENINCIDENTEN	9
2.3 DE AARD VAN DE WAPENINCIDENTEN	15
2.4 WAPENARRESTANTEN: BELANGRIJKE KENMERKEN	16
3 PREVENTIEF FOUILLEREN: MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK	19
3.1 INLEIDING	19
3.2 STRAATENQUÊTES VRG GROOT OOST	19
3.3 OMNIBUSENQUÊTE	21
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
4.1 CONCLUSIES	23
4.2 AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE	26
BIJLAGE I OPBRENGSTEN PREVENTIEF FOUILLEREN TOT APRIL 2007	27
BIJLAGE II WAPENINCIDENTEN IN BUURTEN IN DE DRIE VRG'S	30
BIJLAGE III WAPENARRESTANTEN: ACHTERGRONDKENMERKEN	33
BIJLAGE IV STRAATENQUÊTE	35
BIJLAGE V VERANTWOORDING	41
BIJLAGE VI GERAADPLEEGDE BRONNEN	42

Inleiding

Vanaf 20 november 2002 heeft de gemeenteraad van Amsterdam aan de burgemeester van Amsterdam de bevoegdheid verleend om veiligheidsrisicogebieden (VRG) aan te wijzen. Op 23 november 2002 heeft de burgemeester van Amsterdam een deel van Amsterdam Centrum en een deel van Zuidoost aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Er wordt sindsdien preventief gefouilleerd in deze twee gebieden. In juli 2008 heeft de burgemeester voor het eerst een deel van Amsterdam Oost - 'Groot Oost' - aangewezen als veiligheidsrisicogebied.

Deze evaluatie maakt de balans op van het preventief fouilleren in kalenderjaar 2008. Er is gekozen voor 2008 als onderzoeksjaar, omdat dit te doen gebruikelijk is in rapportages en omdat zo een heel jaar wordt onderzocht. Eerdere evaluaties hadden betrekking op de periode juli (het begin van een aanwijzingsperiode) tot en met maart van het daarop volgende jaar, om zo de meest recente cijfers in het onderzoek op te kunnen nemen.

Wat volgt

- *Hoofdstuk 1:* Een inventarisatie en analyse van de opbrengsten van preventief fouilleren. We zoomen in op kalenderjaar 2008.
- *Hoofdstuk 2:* Een inventarisatie en analyse van de wapenincidenten, met bijzondere aandacht voor de veiligheidsrisicogebieden.
- *Hoofdstuk 3:* Dit hoofdstuk doet verslag gedaan van de meningen van burgers over preventief fouilleren. We baseren ons op de Omnibusenquête van de gemeente Amsterdam en op een stratenquête die we – tijdens controleacties - hebben afgenomen in Groot Oost.
- *Hoofdstuk 4:* Conclusies en aanbevelingen.

De bijlage bevat onder meer een verantwoording.

1 Opbrengsten

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de opbrengsten van het preventief fouilleren in Amsterdam gepresenteerd en geanalyseerd. We presenteren de opbrengsten in het kalenderjaar 2008. We blikken ook kort terug op de opbrengsten in het verleden. De precieze opbrengsten uit het verleden staan in bijlage I vermeld.

1.2 Opbrengsten: kalenderjaar 2008

Deze paragraaf presenteert de opbrengsten van het preventief fouilleren in het jaar 2008. Tabel 1.1 toont de totaalopbrengsten.

VRG Binnenstad

In dit veiligheidsrisicogebied hebben 35 preventief fouilleeracties plaatsgevonden in 2008. In totaal zijn hierbij 10.091 personen, 733 voertuigen en 179 horecagelegenheden gecontroleerd. Het aantal in beslag genomen wapens bedroeg 146 en is als volgt te verdelen: zeven vuurwapens (waarvan twee nep), 14 steekwapens, 112 slagwapens en 14 “overige” wapens. Er werden bij deze acties 51 personen aangehouden, waarvan 21 op basis van de Wet Wapens en Munitie (WWM). In totaal was de politie 1.215 arbeidsuren kwijt aan de controleacties.

VRG Zuidoost

In VRG Zuidoost zijn 24 controleacties gehouden in 2008. Er zijn 4.479 personen, 1.118 voertuigen en 30 horecagelegenheden gecontroleerd door de politie. In totaal worden daarbij 173 wapens aangetroffen. Het gaat hier om één nepvuurwapen, 155 steekwapens, tien slagwapens en zeven “overige” wapens. De politie hield 65 mensen aan. Zeventien personen werden aangehouden op grond van het overtreden van de WWM. De politie besteedde 1.519 arbeidsuren aan de controleacties.

VRG Groot Oost

In dit nieuwe veiligheidsrisicogebied zijn in 2008 niet meer dan vier preventief fouilleeracties uitgevoerd. Er zijn bij deze acties 1.403 personen en 35 horecagelegenheden gecontroleerd. Er zijn geen voertuigen gecontroleerd. Daarbij zijn 23 wapens aangetroffen. Het betrof twee vuurwapens (alarmpistool), 15 steekwapens en zes “overige” wapens. Er zijn 21 personen aangehouden, waarvan vier inzake het overtreden van de WWM. We hebben geen informatie ontvangen over het aantal arbeidsuren dat hierbij is ingezet door de politie.

Totaal

In totaal zijn er in het kalenderjaar 2008 bij elkaar 63 controleacties gehouden in de drie VRG's. Bij deze acties zijn 15.973 personen, 1.851 voertuigen, 244 horecagelegenheden gecontroleerd. Daarbij werden in totaal 342 wapens aangetroffen. Het ging hierbij om tien vuurwapens, 122 slagwapens, 184 steekwapens en 27 “overige” wapens. De controleacties leverden 137 aanhoudingen op, waarvan 42 inzake de WWM. In VRG Binnenstad en VRG Zuidoost komt de tijdsbesteding uit op 2.734 arbeidsuren.

Tabel 1.1 Totaalopbrengsten preventief fouilleren Amsterdam in 2008

Totaalopbrengsten preventief fouilleren Amsterdam in 2008				
	VRG Binnenstad	VRG Zuidoost	VRG Groot Oost	Totaal
Aantal acties	35 ¹	24	4	63
Personen	10.091	4.479	1.403	15.973
Voertuigen	733	1.118	0	1.851
Horecagelegenheden	179	30	35	244
Aanhoudingen totaal	51	65	21	137
- <i>WWM</i>	21	17	4	42
- <i>Overig</i>	30	48	17	95
Totaal wapens	146	173	23	342
- <i>Vuurwapens</i>	7 ²	1 ³	2 ⁴	10
- <i>Steek/-slagwapens</i>	126 ⁵	165	15	306
- <i>Overig</i>	14	7	6	27
Personele inzet	352	229	Onbekend	581
Arbeidsuren	1.215	1.519	Onbekend	2.734

1.3 Vergelijkenderwijs

Als we vergelijkingen treffen in de tijd en tussen de veiligheidsrisicogebieden, dan valt een aantal zaken op:

- Er worden in VRG Zuidoost relatief veel wapens aangetroffen: op 100 gecontroleerde personen worden namelijk 3,87 wapens aangetroffen. Dat is meer dan in eerdere controleperiodes, want in het verleden kwam dit getal nooit uit boven 2,33 wapens bij 100 gefouilleerde personen. In VRG Binnenstad worden in 2008 precies 1,4 wapens aangetroffen bij controle van 100 personen.
- In VRG Zuidoost zijn in 2008 minder horecacontroles uitgevoerd dan in de vorige periode, maar juist wel weer meer voertuigen gecontroleerd. Dit heeft goed uitgewerkt op de opbrengsten, maar verklaart deels waarom er wel minder personen zijn gecontroleerd.

¹ Op 1 dag (19-04-2008) heeft een dubbele actie plaatsgevonden.

² In 2 gevallen een nepvuurwapen.

³ Een nepvuurwapen.

⁴ Tot twee keer toe een alarmpistool.

⁵ In 5 gevallen betrof het een mes.

Tabel 1.2: Opbrengsten per periode; VRG Zuidoost⁶

Totaalopbrengsten per periode						
VRG Zuidoost						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	2008
Aantal acties	11	20	12	17	22	24
Personen	6.020	11.727	5.803	2.914	8.287	4.479
Voertuigen	563	1.261	488	143	279	1.118
Horecagelegenheden	13	57	48	25	72	30
Aanhoudingen totaal	42	46	33	34	77	65
Totaal wapens	111	108	55	68	131	173
Arbeidsuren	3.002	3.507	2.234	895	1.727	1.519
Wapens / personen	1,84%	0,92%	0,95%	2,33%	1,58%	3,87%
Arrestanten / personen	0,70%	0,39%	0,57%	1,17%	0,93%	1,45%
Personen / arbeidsuren	2,0	3,3	2,6	3,3	4,8	3,0

- In VRG Binnenstad worden 9,2 personen per ingezet arbeidsuur gecontroleerd. Dat is doelmatig, want in het verleden kwam dit nooit boven de 5,4 personen. In VRG Zuidoost worden 3 personen per arbeidsuur gecontroleerd. VRG Zuidoost maakt meer arrestanten dan in VRG Binnenstad: 1,45 arrestanten bij 100 gecontroleerde personen tegenover 0,5 arrestanten.

Tabel 1.3: Opbrengsten per periode; VRG Binnenstad

Totaalopbrengsten per periode						
VRG Binnenstad						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	2008
Aantal acties	11	20	16	16	25	35
Personen	6.925	13.856	6.351	4.773	8.563	9.925
Voertuigen	1.238	1.732	856	569	835	773
Horecagelegenheden	27	77	62	31	35	179
Aanhoudingen totaal	67	62	40	40	39	50
Totaal wapens	277	371	183	133	161	139
Arbeidsuren	2.139	4.540	1.607	1.177	1.526	1.079
Wapens / personen	4,00%	2,68%	2,88%	2,79%	1,88%	1,40%
Arrestanten / personen	1,00%	0,45%	0,63%	0,84%	0,46%	0,50%
Personen / arbeidsuren	3,2	3,1	4,0	4,0	5,6	9,2

- Er zijn weinig controleacties uitgevoerd in VRG Groot Oost: vier. De politie dient zich het preventief fouilleren nog eigen te maken en af te stemmen op de kenmerken van het gebied. Het is daarom voorbarig om conclusies te trekken over de doelmatigheid of doeltreffendheid van deze acties. Externe effecten – dat wil zeggen invloed op het aantal wapenincidenten – zijn nagenoeg onmogelijk.

⁶ Periode 1: november 2002 tot en met mei 2003, periode 2: juli 2003 tot en met mei 2004, periode 3: juni 2004 tot en met mei 2005, periode 4: juni 2005 tot en met mei 2006, periode 5: juli 2006 tot en met april 2007 en periode 6: kalenderjaar 2008.

Tabel 1.4 Opbrengsten per periode

Opbrengsten per periode, periode 6			
	VRG Binnenstad	VRG Zuidoost	VRG Groot Oost
Aantal acties	35	24	4
Personen	9.925	4.479	1.403
Voertuigen	773	1.118	0
Horecagelegenheden	179	30	35
Aanhoudingen totaal	50	65	21
Totaal wapens	139	173	23
Arbeidsuren	1.079	1.519	Niet bekend
Wapens/personen	1,40%	3,87	1,64%
Arrestanten/personen	0,50%	1,45	1,50%
Personen/arbeidsuren	9,2	3,0	Niet bekend

VRG Groot Oost: opstart

Er zijn in 2008 in VRG Groot Oost niet veel acties geweest waarbij preventief is gefouilleerd. Er is wel een start gemaakt en daarbij is gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan in de twee andere VRG's. We gaan kort in op enkele procesmatige kenmerken van het preventief fouilleren in het 'nieuwe VRG': Groot Oost.⁷ Er is veel aandacht geschonken aan een zorgvuldige gang van zaken die niet alleen resulteert in opbrengsten, maar zeker ook in maatschappelijk draagvlak. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de volgende werkwijzen:

- De politie heeft speciaal voor VRG Groot Oost een draaiboek gemaakt en er wordt - meer dan in de andere VRG's - de tijd genomen voor de briefing en debriefing.
- Er wordt bij de briefing gehamerd op een zorgvuldige bejegening en op de wens om aselectief te fouilleren.
- Agenten nemen de tijd om uit te leggen wat preventief fouilleren is en ze delen een flyer uit met informatie.
- Het preventief fouilleren is aangekondigd via lokale media, waaronder de krant "Dwars door de buurt". De media zijn uitgenodigd om mee te lopen bij de eerste controleacties.
- Bij elke controleactie is een wapenspecialist aanwezig. Hij beoordeelt of een wapen onder de Wet Wapens en Munitie valt, en zo ja, in welke categorie. De specialist beoordeelt louter het wapen en dus niet de verdachte.
- Er is bij elke actie ook een IBT-docent gevaarbeheersing aanwezig. De docent let op de het veilige verloop van de actie.
- Bij een grote controleactie nemen studenten van de Koninklijke Marechaussee deel
- Hoewel vier acties te weinig zijn om trends te kunnen ontdekken, valt op dat er (met een behoedzame aanpak) relatief veel aanhoudingen zijn verricht: 21. Bij andere evaluaties op andere locaties hebben we gemerkt dat personen met een wapen in bezit kunnen onderschatten dat hun pakkans toe kan nemen door het preventief fouilleren.

Elke drie maanden organiseren de wijkteams gezamenlijk een actie preventief fouilleren. Los daarvan organiseren wijkteams acties, maar het is lastig om daartoe voldoende personeel op staat te brengen.

⁷ We hebben eerder procesevaluaties uitgevoerd van de twee andere VRG's. We besteden nu kort aandacht aan VRG Groot Oost. We hebben daar ook een straatenquête afgenomen. eerder deden we dit in de andere VRG's.

2 Wapenincidenten

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert de geregistreerde wapenincidenten in de politieregio, de stad Amsterdam, VRG Binnenstad, VRG Zuidoost, VRG Groot Oost en het zogenoemde aandachtsgebied in Amsterdam- West. We bezien de ontwikkeling in de tijd en treffen dus vergelijkingen tussen het onderzoeksjaar 2008 en vier voorgaande kalenderjaren. We presenteren kort belangrijke kenmerken van de verdachten die in 2008 zijn aangehouden voor een wapenincident. Zie bijlage II.

2.2 Geregistreerde wapenincidenten

Politieregio Amsterdam- Amstelland (RPAA)

In de politieregio Amsterdam- Amstelland (RPAA) neemt het aantal wapenincidenten tussen 2004 en 2008 af met ruim 5 procent (5,1 %, N=234). De score in 2008 pakt wel wat hoger uit dan die in 2005. De afname van de wapenincidenten wordt voornamelijk gerealiseerd in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad. Als we de VRG's buiten beschouwing laten, dan komt de teller in de regio namelijk uit op een lichte stijging met 103 wapenincidenten (3,4%). Zie tabel 2.1

Tabel 2.1 Wapenincidenten RPAA⁸

	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
RPAA	4.592	4.223	4.328	4.492	4.358	-234, -5,1 %	-134, -3,0 %
-excl. VRG's	2.986	2.842	2.980	3.174	3.089	+103, +3,4 %	-85, -2,7 %

Figuur 2.1 presenteert de hotspots in de politieregio Amsterdam-Amstelland. De belangrijkste kenmerken van de geregistreerde wapenincidenten in de hele regio worden opgesomd in tabel 2.2. Er worden bijvoorbeeld vooral messen aangetroffen.

Tabel 2.2 Typische en meest voorkomende kenmerken: in de politieregio Amsterdam- Amstelland

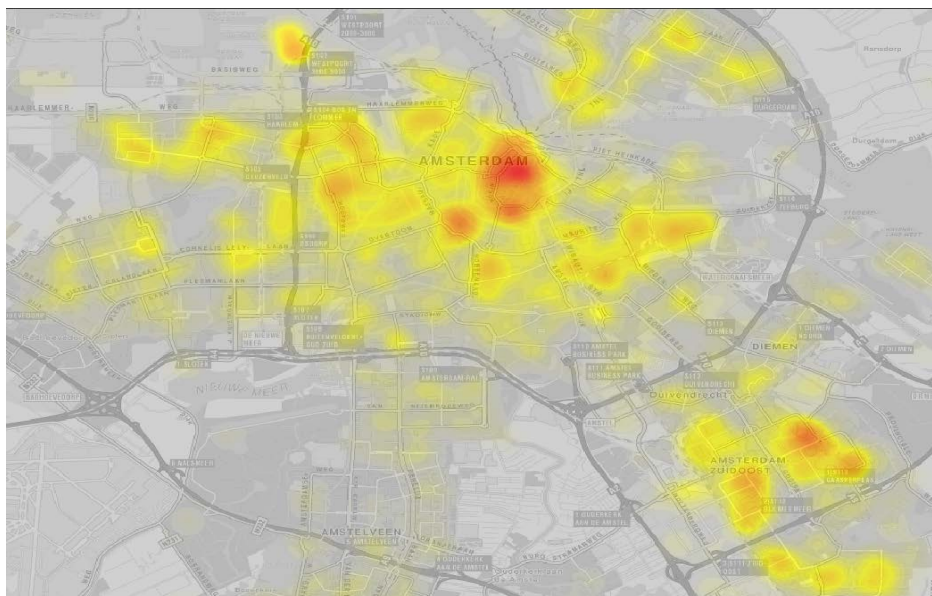
Kenmerk	Uitleg
Grootte	4.358 wapenincidenten
Dag van de week	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen zijn op de vrijdag (16 %), de zaterdag (15 %) en de donderdag (14 %).
Tijdstip	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats in de avond- en nachtelijke- uren. Het betreft de tijdstippen van 20.00 tot 22.00 uur (13%), 16.00 tot 18.00 uur (11 %) en 18.00 tot 20.00 uur (11 %).
Aard	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk straatroof (18 %), bezit "overige" wapens (15 %) en bedreiging (20 %).
Wapens in formulier	In deze hotspot worden bij arrestanten relatief veel steekwapens aangetroffen (messen).

De stad Amsterdam

In de stad Amsterdam tekent zich dezelfde trend af als in de politieregio. Tussen 2004 en 2008 daalt het aantal wapenincidenten met 4,5 procent: een daling met 191 incidenten. Het incidentenverloop is grillig, maar de verschuivingen zijn niet groot. De afname van de wapenincidenten wordt voornamelijk gerealiseerd in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad. Als we de VRG's buiten beschouwing laten, dan stijgt het aantal geregistreerde wapenincidenten in Amsterdam namelijk met 146 (5,5%). Zie tabel 2.3.

⁸ We vergelijken kalenderjaren met elkaar.

Figuur 2.1 Hotspots in Amsterdam



Tabel 2.3 Wapenincidenten Amsterdam

	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
Amsterdam	4.244	3.912	4.029	4.144	4.053	-191, -4,5 %	-91, -2,2 %
-excl. VRG's	2.638	2.531	2.681	2.826	2.784	+146, +5,5 %	-42, -1,5 %

VRG Binnenstad

In VRG Binnenstad daalt het aantal geregistreerde wapenincidenten. De sterkste daling heeft plaats van 2004 op 2005: van 818 naar 659. In 2008 komt de teller uit op 587 wapenincidenten. Zie tabel 2.4.

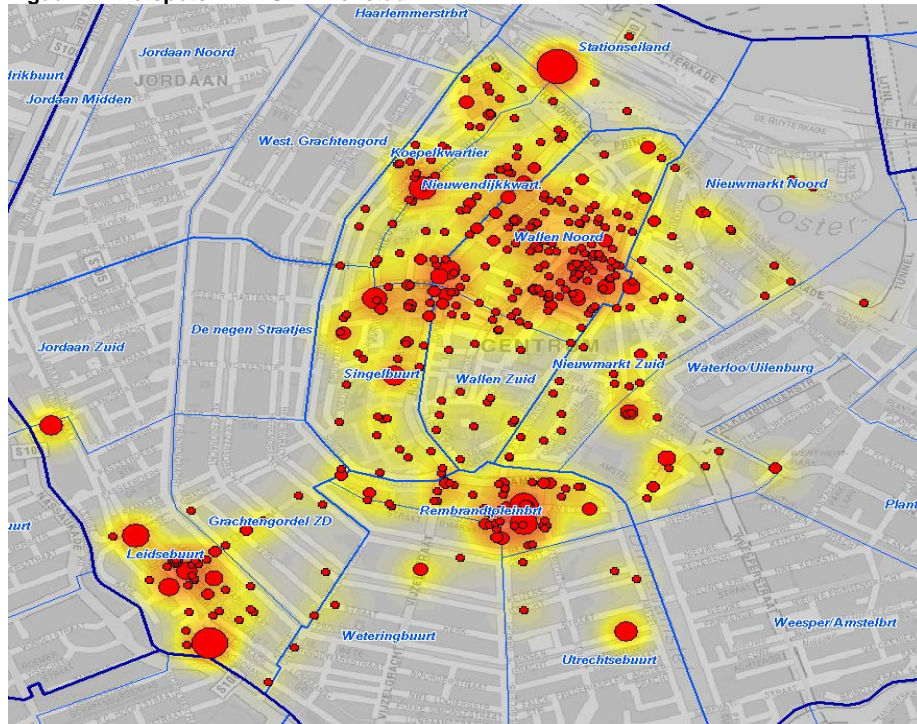
Tabel 2.4 Wapenincidenten VRG Binnenstad

	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
VRG Binnenstad	818	659	626	623	587	-231, -28,2 %	-36, -5,8 %

VRG Binnenstad kent enkele hotspots (zie figuur 2.2). De belangrijkste - hardnekkige - concentratiegebieden zijn die op het Leidseplein en Rembrandtplein (twee pleinen met veel horeca) en gebieden die het hart vormen van de drugscene: de Wallen en het stationseiland.

- Leidsebuurt (Leidseplein en omgeving)
- Rembrandtpleinbuurt (Rembrandtplein, Thorbeckeplein en omgeving)
- Het gehele Wallengebied (van Wallen Zuid naar Wallen Noord en omgeving)
- Stationseiland
- Koepelkwartier/ Nieuwendijkkwartier

Bijlage II presenteert de scores van de buurten in VRG Binnenstad.

Figuur 2.2 Hotspots in VRG Binnenstad⁹

Tabel 2.5 Typische en meest voorkomende kenmerken: hotspot in VRG Binnenstad

Kenmerk	Uitleg
Grootte	584 wapenincidenten
Dag van de week	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen zijn op de vrijdag (15 %), de zaterdag (18 %) en de zondag (19 %).
Tijdstip	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats in de avond- en nachtelijke- uren. Het betreft de tijdstippen van 20.00 tot 22.00 uur (13%), 00.00 tot 02.00 uur (11 %) en 02.00 tot 04.00 uur (15 %).
Aard	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk straatroof (24 %), bezit "overige" wapens (22 %) en bedreiging (13 %).
Wapens in formulier	In deze hotspot worden bij arrestanten relatief veel steekwapens aangetroffen (messen).
MO ¹⁰ plaatsdelict	Relatief veel wapenincidenten in deze hotspot vinden plaats op de openbare weg of in een horecabedrijf.

VRG Zuidoost

Het verloop van het aantal geregistreerde wapenincidenten in VRG Zuidoost is grillig. Er is eerst een toename (in 2005) van 544 naar 570 incidenten. Daarna daalt de score tot 455 in 2007, waarna een lichte stijging valt te noteren: 460 wapenincidenten in 2008. Over de gehele periode bezien daalt het geregistreerde aantal wapenincidenten met ruim 15%. In het laatste jaar blijft de score nagenoeg gelijk: een stijging van een procent. Zie tabel 2.6.

Tabel 2.6 Wapenincidenten VRG Zuidoost

	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
VRG Zuidoost	544	570	501	455	460	-84, -15,4 %	+5, +1,1 %

⁹ De stippen geven locaties van wapenincidenten weer; hoe groter de stip, des te meer incidenten.

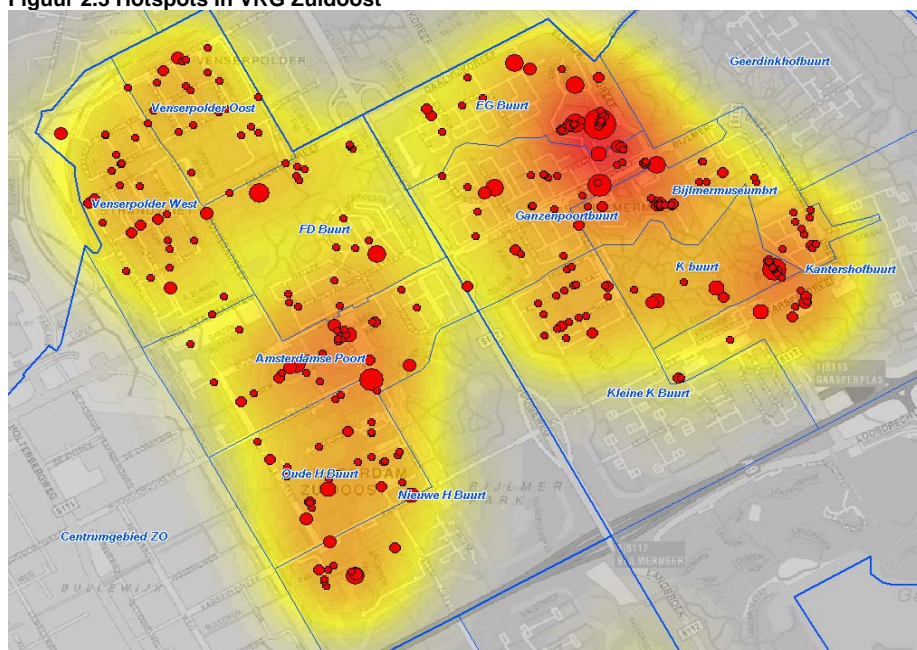
¹⁰ MO: Modus Operandi.

De figuren 2.3 en 2.4 presenteren de hotspots in VRG Zuidoost. Het betreft volgende locaties¹¹:

- Amsterdamse Poort
- EG Buurt
- Bijlmermuseumbuurt
- Ganzenpoortbuurt
- Kantershofbuurt

Tabel 2.7 geeft de belangrijkste kenmerken van de wapenincidenten in dit VRG weer.

Figuur 2.3 Hotspots in VRG Zuidoost



Tabel 2.7 Typische en meest voorkomende kenmerken: hotspots in VRG Zuidoost

Kenmerk	Uitleg
Grootte	460 wapenincidenten
Dag van de week	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen zijn op de donderdag (17 %), de maandag (16 %) en de dinsdag (15 %).
Tijdstip	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats aan het einde van de middag en in de avonduren. Het betreft de tijdstippen van 18.00 tot 20.00 uur (15%), 20.00 tot 22.00 uur (14 %) en 16.00 tot 18.00 uur (12 %).
Aard	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk straatroof (32 %), bedreiging (16 %) en bezit "overige" wapens (9 %).
Wapens in formulier	In deze hotspot worden bij arrestanten relatief veel vuurwapens aangetroffen.
Dader in categorieën	In dit gebied zijn veel arrestanten tevens harddrugsverslaafde.
MO plaatsdelict	Relatief veel wapenincidenten in deze hotspot vinden plaats in een portiek/ lift/ trappenhuis.

VRG Groot Oost

De geregistreerde wapenincidenten in VRG Groot Oost schommelen. De score in 2008 (222 incidenten) is nagenoeg dezelfde als die in 2006 (221 incidenten). Over de gehele periode valt een daling te noteren van negen procent: van 244 naar 222 incidenten. In het laatste jaar valt de daling enigszins lager uit: 7,5% (N=18). Zie de onderstaande tabel.

¹¹ De locaties dienen ter aanduiding, zie figuur voor een precieze afbakening.

Tabel 2.8 Wapenincidenten VRG Groot Oost

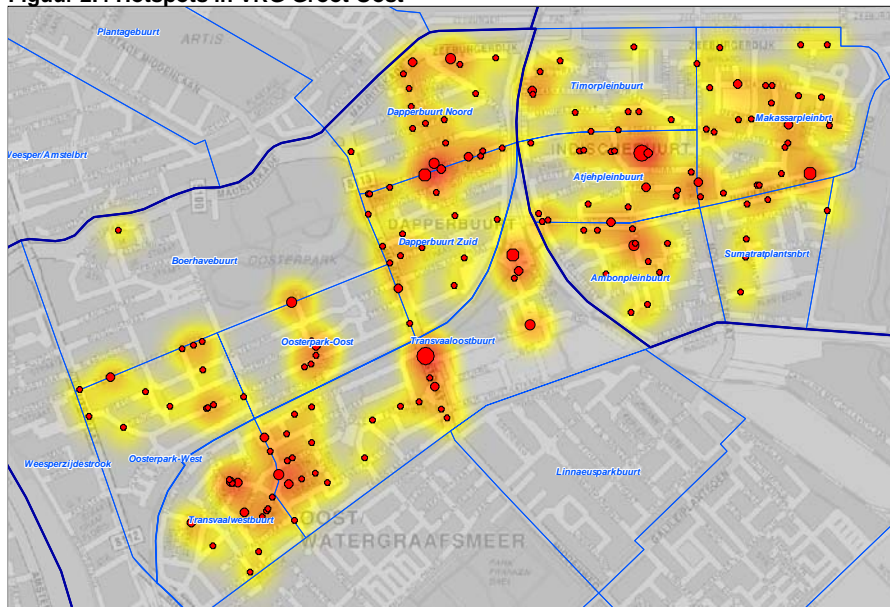
	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
VRG Groot Oost	244	232	221	240	222	-22, -9,0 %	-18, -7,5 %

Figuur 2.5 geeft de concentratiegebieden in VRG Groot Oost weer. Het betreft:

- Transvaalwestbuurt
- Transvaaloostbuurt
- Dapperbuurt Noord
- Atjehpleinbuurt
- Ambonpleinbuurt

Tabel 2.9 somt enkele belangrijke kenmerken van de wapenincidenten op. Het valt onder meer op dat bedreiging (met een wapen) het meest voorkomt: 23%.

Figuur 2.4 Hotspots in VRG Groot Oost



Tabel 2.9 Typische en meest voorkomende kenmerken: hotspot in VRG Groot Oost

Kenmerk	Uitleg
Grootte	222 wapenincidenten
Dag van de week	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen zijn op de donderdag (17 %), de zaterdag (16 %) en de dinsdag (15 %).
Tijdstip	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats in de middag en in de avonduren. Het betreft de tijdstippen van 20.00 tot 22.00 uur (14%), 22.00 tot 24.00 uur (14 %) en 14.00 tot 16.00 uur (13 %).
Aard	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk bedreiging (23 %), bezit "overige" wapens (22 %) en eenvoudige mishandeling (11%).

Buurtten buiten de VRG's: de top-15

De onderstaande tabel (2.10) geeft de top vijftien weer van buurten met de meeste wapenincidenten in 2008, voor zover ze niet in een VRG liggen. Het valt op dat drie buurten in de top-5 in district West liggen. In totaal tellen we acht buurten uit district West. Het onderstreept dat het (buiten de VRG's) relevant blijft om speciaal te letten op - de hotspots - in Amsterdam West, maar ook in Amsterdam Noord (zie ook pagina 28).

Tabel 2.10 Top-15: buurten buiten de drie VRG's met de meeste geregistreerde wapenincidenten in 2008¹²

Top-15: buurten buiten de drie VRG's			
	2008	2007	Politiedistrict
Vervoerscentrum	59	52	District Noord
Landlust Noord	39	20	District West
Van der Pekbuurt	37	30	District Noord
Bosleeuw	35	31	District West
Landlust Zuid	30	25	District West
Gein Noordwest	27	17	District Oost
Holendrecht West	27	16	District Oost
Overtoomse Veld Noord	26	15	District West
Slotermeer Zuid	26	23	District West
Buikslotermeerpleinbuurt	25	30	District Noord
Gaasperdam Noord	24	18	District Oost
Buurt 6	24	12	District West
Reigersbos Noord	24	15	District Oost
Osdorppelein e.o.	24	31	District West
Buurt 3	24	26	District West

Amsterdam-West: aandachtsgebied

Het aantal wapenincidenten in het aandachtsgebied in Amsterdam-West (zie bijlage voor de precieze grenzen) neemt van 2004 tot 2007 toe: van 329 naar 397. In het laatste jaar wordt een daling genoteerd naar 347 wapenincidenten. Overall komt de teller nog wel uit op een lichte stijging: 5,5% (18 incidenten). Zie onderstaande tabel.

Tabel 2.11 Wapenincidenten aandachtsgebied in Amsterdam- West

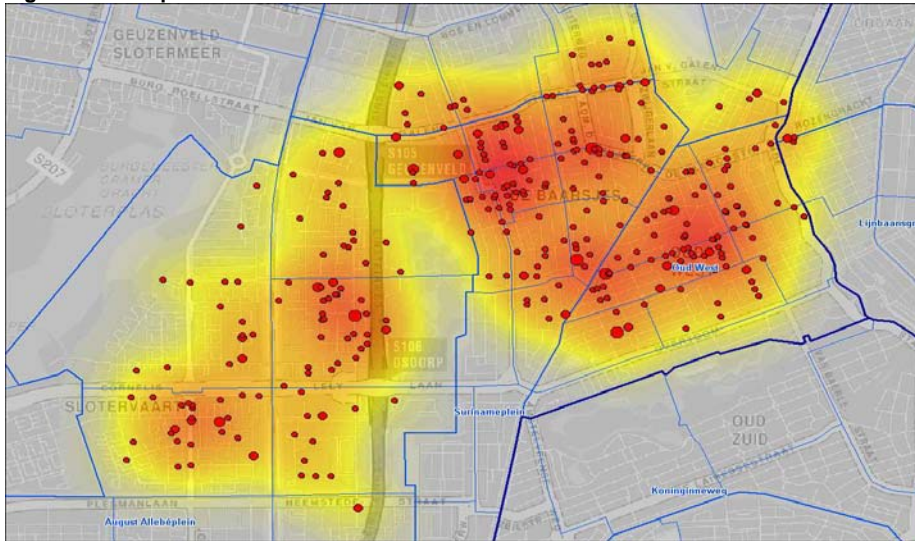
	2004	2005	2006	2007	2008	2008 vs. 2004	2008 vs. 2007
Amsterdam-West	329	359	387	397	347	+18, +5,5 %	-50, -12,6 %

Figuur 2.6 laat zien dat de hotspots in Amsterdam- West zich op de volgende locaties bevinden: Mercatorplein en omgeving; Geuzenbuurt; Da Costabuurt; Overtoomseveld en Sierpleinbuurt¹³

Tevens presenteert tabel 2.12 een overzicht van belangrijke kenmerken van de wapenincidenten in het aandachtsgebied Amsterdam-West. Bedreiging is het meest voorkomende delict (23%) en de incidenten hebben vaker overdag plaats dan in bijvoorbeeld VRG Binnenstad. Respondenten nemen in het laatste jaar - binnen de context van een daling overall - verschuivingen waar tussen de gebieden van de wijkteams, met een stijging in het gebied van wijkteam Admiraal de Ruyterweg.

¹² Bij de systeemanalyse van hot spots is gezocht naar locaties - mogelijk buurtoverschrijdend - waarvoor geldt dat een concentratie van wapenincidenten van invloed is op de totaalscores in hele gebieden. Deze tabel geeft louter de totaalscores van buurten weer en kan dus (ook) andere buurten in beeld brengen.

¹³ Als we het figuur vergelijken met tabel 2.10, dan valt op dat de geografische concentratie in de hotspot (met 347 incidenten) niet geheel overlapt met de buurten met de hoogste scores in district West. De buurten in de hotspot hebben op buurtniveau niet de hoogste scores, maar bij elkaar genomen tekent zich hier wel een geografische concentratie af.

Figuur 2.5 Hotspot Amsterdam- West

Tabel 2.12 Typische en meest voorkomende kenmerken: aandachtsgebied in Amsterdam- West

Kenmerk	Uitleg
Grootte	347 wapenincidenten
Dag van de week	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen zijn op de vrijdag (18 %), de woensdag (16 %) en de donderdag (16 %).
Tijdstip	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats in de middag en in de vroege avonden. Het betreft de tijdstippen van 16.00 tot 18.00 uur (12%), 12.00 tot 14.00 uur (11 %) en 18.00 tot 20.00 uur (11 %).
Aard	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk bedreiging (23 %), straatroof (14 %) en bezit "overige" wapens (22 %).

2.3 De aard van de wapenincidenten

De onderstaande tabellen bevat de zogeheten top-5 van de wapenincidenten in verschillende gebieden: de politieregio Amsterdam- Amstelland (RPAA) en de drie VRG's. We beschikken over deze cijfers voor de kalenderjaren 2008, 2007 en 2006.

Politieregio Amsterdam- Amstelland

Tabel 2.14 presenteert de top-5 voor de politieregio. Bedreigingen komen in 2008 het meest voor: 853 wapenincidenten. Straatroof stond in 2006 bovenaan, maar nu op de tweede plaats. Het aantal straatroven is met 205 incidenten gedaald (22,2%): van 924 naar 719. Zie verder de onderstaande tabel.

Tabel 2.14 De aard van de wapenincidenten in RPAA

	Omschrijving	2006	2007	2008	Periode 3 vs 1
1	F530 Bedreiging	803	859	853	+50,+ 6,2 %
2	B70 Straatroof	924	792	719	-205, -22,2 %
3	F72 Bezit overige wapens	656	689	634	-22, - 3,4 %
4	F550 Eenvoudige mishandeling	305	398	359	+54, +17,7 %
5	F70 Bezit vuurwapens	336	308	313	-23, -6,8 %
Totaal		3.046	3.024	2.950	-74, -2,4 %

VRG Binnenstad

In VRG Binnenstad scoort straatroof wel het hoogst: 140 incidenten in 2008. Dat is wel beduidend minder dan in 2006 (182 incidenten). Het bezit 'overige wapens' is juist toegenomen: van 108 naar 131. Zie verder de onderstaande tabel.

Tabel 2.15 De aard van de wapenincidenten in VRG Binnenstad

Omschrijving		2006	2007	2008	Periode 3 vs 1
1	B70 Straatroof	182	183	140	-42, -23,1 %
2	F72 Bezit overige wapens	108	131	131	+23, +21,3 %
3	F530 Bedreiging	84	84	76	-8, -9,5 %
4	F550 Eenvoudige mishandeling	52	42	40	-12, -23,1 %
5	B73 Overval op overige objecten	18	31	30	+12, +66,7 %
Totaal		444	471	417	-27, -6,1 %

VRG Zuidoost

In VRG Zuidoost is straatroof het meest voorkomende wapenincident. De geregistreerde straatroof stijgt van 114 incidenten in 2006 naar 145 in 2008. Procentueel gezien is het aantal overvallen in woningen het meest gestegen (+125%). Het aantal bedreigingen en het bezit 'overige wapens' is afgenomen. Zie tabel 2.16.

Tabel 2.16 De aard van de wapenincidenten in VRG Zuidoost

Omschrijving		2006	2007	2008	Periode 3 vs 1
1	B70 Straatroof	114	152	145	+41, +36,0 %
2	F530 Bedreiging	77	86	73	-4, -5,2 %
3	F72 Bezit overige wapens	56	60	42	-14, -25,0 %
4	F70 Bezit vuurwapens	32	37	37	+5, +15,6 %
5	B72 Overval in woning	16	21	36	+20, +125,0 %
Totaal		356	295	333	+38, +10,7 %

VRG Groot Oost

In VRG Groot Oost staan de straatroofincidenten op de vierde plaats, met 20 incidenten in 2008. Dat waren er 29 in 2006. Bedreiging en het bezit van 'overige wapens' komen het meest voor en stijgen licht naar respectievelijk 52 en 49 incidenten in 2008.

Tabel 2.17 De aard van de wapenincidenten in VRG Groot Oost

Omschrijving		2006	2007	2008	Periode 3 vs 1
1	F530 Bedreiging	40	61	52	+12, +30,0 %
2	F72 Bezit overige wapens	41	44	49	+8, +19,5 %
3	F550 Eenvoudige mishandeling	12	21	25	+13, +108,0 %
4	B70 Straatroof	29	23	20	-9, -31,0 %
5	B73 Overval op overige objecten	13	16	12	-1, -7,7 %
Totaal		135	165	158	+23, +17,0 %

2.4 Wapenarrestanten: belangrijke kenmerken

Politie Amsterdam- Amstelland (RPAA): 2.304 arrestanten in 2008

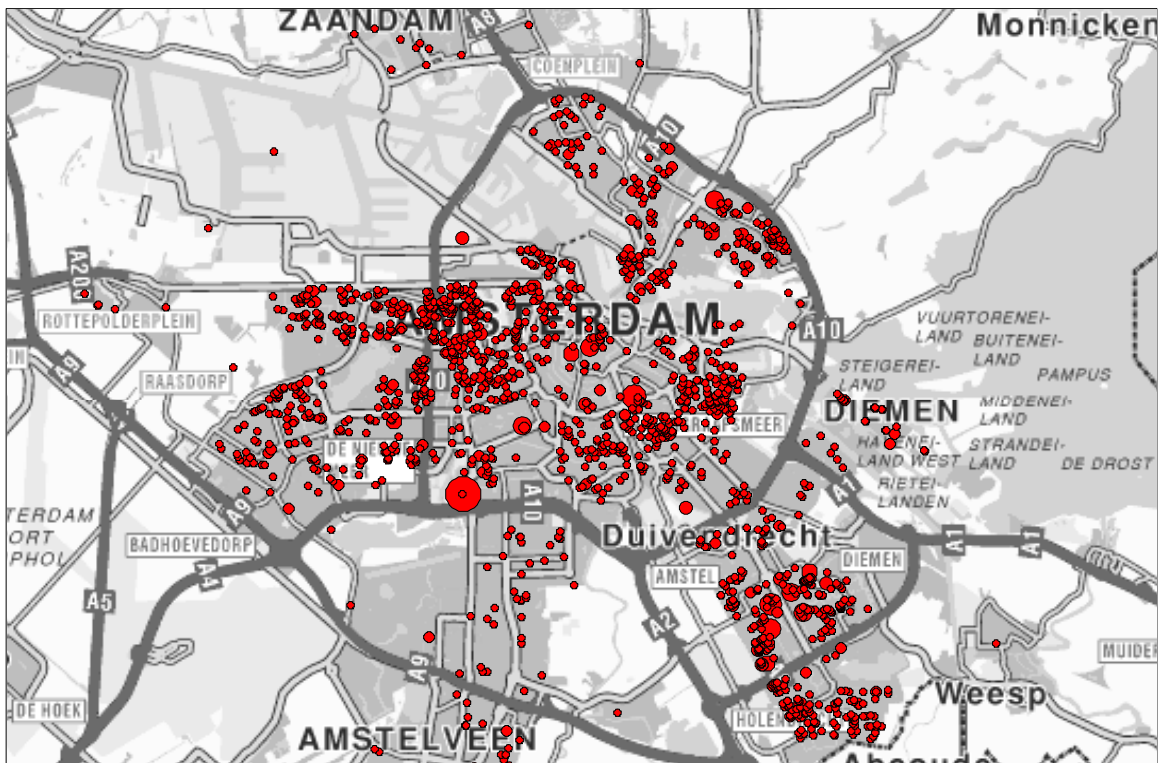
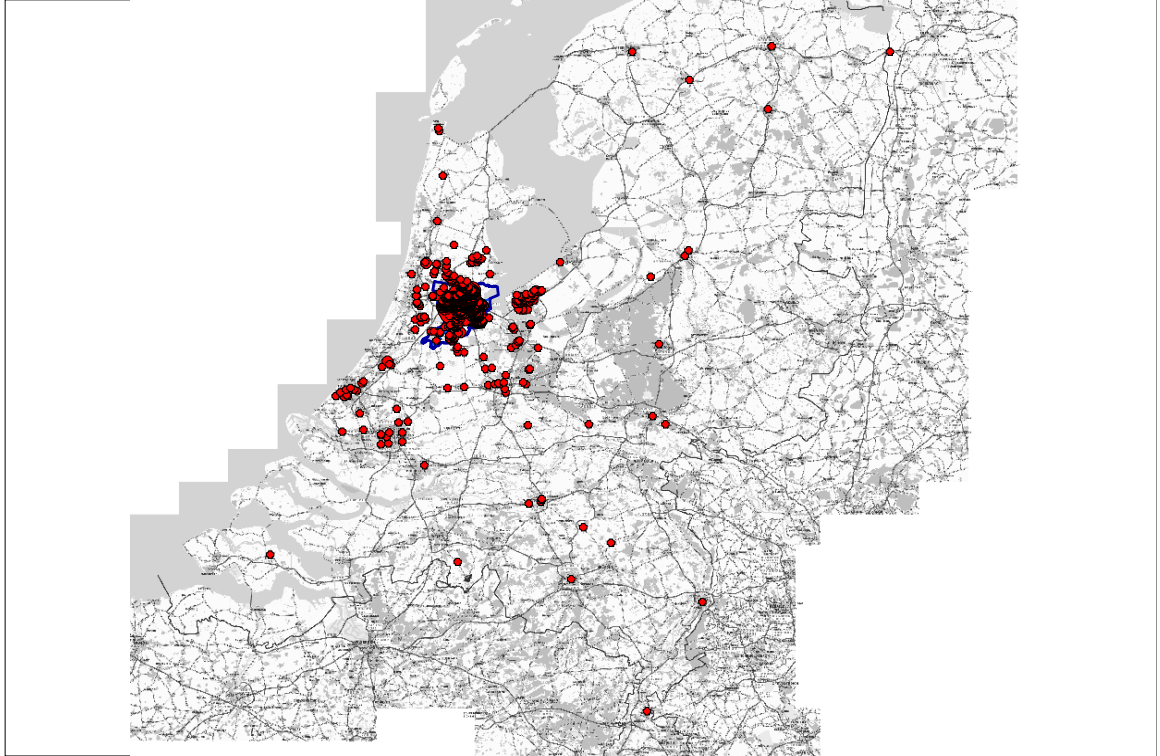
In de politieregio worden in 2008 in totaal 2.304 arrestanten gemaakt voor een wapenincident. Bijna 90 procent (87,9 %) van die arrestanten woont in Nederland en bijna driekwart (72,6 %) woont in Amsterdam. De buurten waar de meeste wapenarrestanten wonen in de regio zijn Bijlmer Oost (5,1 %, N=117), Bijlmer Centrum (4,6 %, N=105) en Holendrecht/Reigersbos (3,5 %, N=81). De twee andere buurten in de top-5 zijn: Landlust (61 arrestanten) en de Stadionbuurt (57 arrestanten). De woonplaatsen van de arrestanten staan afgebeeld op figuur 3.1.

Bijna 90 procent (89,9%, N=2.071) van de wapenarrestanten is een man. De grootste categorie arrestanten (22,7 %) is tussen de 25 en 35 jaar oud. Precies 18% van de arrestanten is tussen de 21 en 25 jaar. Slechts 0,3% is 12-minner.

De meeste wapenarrestanten in RPAA zijn in Nederland geboren (54,5 %, N=2.304) en hebben de Nederlandse nationaliteit: 71,6 %. Elf procent is in Suriname geboren. Ruim 6

procent (6,4 %, N=2.304) bezit de Marokkaanse nationaliteit. Op basis van een systeemanalyse kunnen we geen uitsluitsel geven over de etniciteit. Zie voor meer gegevens van de 2.304 arrestanten bijlage 3.

Figuur 2.7 Woonplaats wapenarrestanten



Woonplaats van de arrestanten: de hoogste score in district West

Een voordeel van een analyse van de wapenarrestanten is dat kan worden nagegaan waar de verdachten wonen. De verdeling van de woonplaats van daders of verdachten is nu eenmaal niet perse hetzelfde als die van de wapenincidenten. Voor zover we op de hoogte zijn van de woonplaats, is dit als volgt verdeeld over de politiedistricten in Amsterdam:

- In district Centrum (D1) wonen 96 arrestanten
- In district Noord (D2) wonen 322 arrestanten
- In district Oost (D3) wonen 479 arrestanten
- In district Zuid (D4) wonen 156 arrestanten
- In district West (D5) wonen 611 arrestanten

Het valt op dat het district waar de meeste wapenarrestanten wonen - district West - geen VRG telt. District Noord laat ook een beduidende score zien, met 322 arrestanten. De wapenarrestanten die in VRG Binnenstad worden gemaakt, wonen relatief vaak buiten dit VRG. Dit valt goed te begrijpen omdat de woonfunctie gering is in relatie tot het enorme aantal bezoekers van dit gebied. Voor zover bekend is waar de personen die in VRG Binnenstad in 2008 zijn aangehouden wonen, is dit als volgt verdeeld over de politiedistricten:

- 30 personen die in VRG Binnenstad zijn aangehouden, wonen in district Centrum (D1)
- 45 personen die in VRG Binnenstad zijn aangehouden, wonen in district Noord (D2)
- 46 personen die in VRG Binnenstad zijn aangehouden, wonen in district Oost (D3)
- 23 personen die in VRG Binnenstad zijn aangehouden, wonen in district Zuid (D4)
- 60 personen die in VRG Binnenstad zijn aangehouden, wonen in district West (D5)

Relatief veel arrestanten die in VRG Binnenstad zijn gemaakt, wonen dus (wederom) in district West: 60 personen.

3 Preventief Fouilleren: maatschappelijk draagvlak

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert de uitkomsten van een stratenquête die we hebben afgenomen onder personen die in VRG Groot Oost zijn onderworpen aan preventief fouilleren. Daarna geven we de uitkomsten weer van de Omnibusenquête die is afgenomen door de gemeente Amsterdam.

3.2 Straatenquêtes VRG Groot Oost

Op zaterdag 14 maart 2009 is er door de politie in Amsterdam Groot Oost preventief gefouilleerd. Tussen 15.00 uur 's middags en 23.00 uur 's avonds werden op verschillende plekken – te weten station Amstel, station Muiderpoort en verschillende horecagelegenheden en coffeeshops – mensen gecontroleerd. Het COT heeft burgers die zojuist gefouilleerd waren benaderd om mee te werken aan de enquête. De vragenlijst is opgenomen in de bijlage.

In totaal hebben 178 gefouilleerde burgers aan de enquête meegewerkt. Van de respondenten is 75 procent een man en 25 procent vrouw. Ruim 50 procent van de respondenten is jonger dan 31 jaar. Drieënzestig gecontroleerde burgers weigerde aan de enquête mee te werken, omdat ze “geen tijd” hadden of “geïrriteerd” raakte door onze vraag. De weigeraars bestonden voornamelijk uit allochtone mannen: 42 in totaal (zie bijlage).

Het grootste deel van de respondenten (63 %) is geboren in Nederland. Veertien procent van de respondenten is geboren in Marokko. Van de respondenten is 57 procent woonachtig in Amsterdam Oost (zie verder de bijlage).

Verdeeldheid over ‘wapens in de wijk’

We hebben de respondenten gevraagd of ze de indruk hebben dat er de wijken in Groot Oost veel mensen met een wapen rondlopen. De meningen blijken verdeeld, want ongeveer een derde denkt van wel en iets meer respondenten denken van niet. Nog een derde weet het niet.

Tabel 3.1 Heeft u de indruk dat er in deze wijk veel personen met wapens rondlopen?

	N=178	%
Ja	54	30,3
Nee	70	39,3
Weet niet/ geen mening	54	30,3

Tevredenheid over de bejegening

Over de bejegening door politieagenten is een ruime meerderheid van de respondenten positief. Vierenzeventig procent van de respondenten toont zich (zeer) positief over het optreden van de politieagent bij het preventief fouilleren. Precies 75 procent vindt dat de politieagent duidelijk verteld heeft waarom er gefouilleerd wordt. Zie verder de twee onderstaande tabellen.

Tabel 3.2 Hoe heeft u het optreden van de politieagent tijdens het fouilleren ervaren?

	N=178	%
Zeer positief	18	10,1
Positief	113	63,5
Neutraal	38	21,3
Zeer negatief	7	3,9

Tabel 3.3 Vindt u dat de politieagent u duidelijk heeft verteld waarom u gefouilleerd bent?

	N=178	%
Ja	134	75,3
Gaat wel	18	10,1
Nee	26	14,6

Ruime steun

Bijna driekwart van de respondenten (73,6%) steunt het preventief fouilleren in VRG Groot Oost. Ruim veertien procent (14,6%) is tegenstander. Ruim tien procent (11,8) neemt een tussenpositie in.

Tabel 3.4 Wat vindt u van dergelijke acties?

	N=178	%
Voorstander	131	73,6
Ik weet niet zo goed wat ik er van moet vinden	21	11,8
Ik ben er tegenstander van	26	14,6

De helft van de respondenten voelt zich veiliger

We hebben de respondenten gevraagd of ze zich veiliger voelen vanwege het preventief fouilleren. Ruim tien procent (10,9) voelt zich aanzienlijk veilig (veiligheidsgevoel 'sterk verbeterd'). Nog eens 42,3 procent zegt dat de veiligheidsgevoelens zijn verbeterd. Ruim veertig procent (41,1%) zegt dat hun veiligheidsgevoelens niet worden beïnvloed door het preventief fouilleren.

Tabel 3.5 Verandering veiligheidsgevoel

	N=178	%
Sterk verbeterd	19	10,7
Verbeterd	74	41,6
Gelijk gehouden	72	40,4
Verslechterd	8	4,5
Sterk verslechterd	2	1,1

Burgers over selecties en privacy

Ruim een derde van de respondenten (36%) denkt dat de politie bij het preventief fouilleren 'bepaalde personen' selecteert om juist hen te controleren. Bijna de helft (47,8%) denkt daarentegen dat dit niet het geval is.

Ruim zestig procent (60,7%) van de respondenten vindt dat preventief fouilleren geen privacyschending oplevert. Ruim tien procent (10,7%) is neutraal. Bijna een kwart vindt het wel een schending van de privacy. Minder dan vijf procent (4,5%) spreekt over een ernstige schending.

Tabel 3.6 Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert dan andere personen?

	N=178	%
Ja	64	36,0
Neutraal/ geen mening	26	14,6
Nee	85	47,8

Tabel 3.7 Vindt u dat preventief fouilleren uw privacy van de burger schendt?

	N=178	%
Absoluut geen schending	24	13,5
Neutraal	84	47,2
Schending	19	10,7
Ernstige schending	41	23,0

3.3 Omnibusenquête

De afdeling Dienst Onderzoek en Statistiek (O&S) van de gemeente Amsterdam voert jaarlijks de zogeheten Omnibusenquête uit. De Amsterdamse bevolking van 16 jaar en ouder wordt telefonisch naar hun mening gevraagd. Voor de vijfde maal zijn vragen gesteld over preventief fouilleren.¹⁴ Voor een totaaloverzicht verwijzen we naar het Omnibusonderzoek: we geven belangrijke uitkomsten weer.¹⁵

Uit de enquête die in februari 2008 is gehouden, komt naar voren dat acht van de tien Amsterdammers op de hoogte is van wapencontroles. Zesenzeventig procent van de respondenten is voorstander van wapencontroles.

Tabel 3.8 Voorstander of tegenstander van de wapencontroles? (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Voorstander	87	76	81	76
Neutraal	9	12	12	12
Tegenstander	4	9	6	10
Weet niet, geen antwoord		2	1	2
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

Zeven van de tien ondervraagde Amsterdammers vindt dat iedereen - die zich op het moment van een preventief fouilleer actie in een VRG bevindt - gefouilleerd dient te worden. Bijna één vijfde van de respondenten vindt dat de politie zich uitsluitend op risicogroepen zou moeten richten.

Tabel 3.9 Moeten wapencontroles zich richten op bepaalde risicogroepen, of op iedereen die zich op het moment van de wapencontrole in een VRG bevindt? (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Iedereen	74	76	74	71
Alleen risicogroepen	21	20	22	19
Weet niet, geen antwoord	4	4	4	10
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

Een ruime meerderheid van de ondervraagde Amsterdammers heeft geen moeite met de controles: 72 procent. Zestien procent vindt preventief fouilleren wel bezwaarlijk. Zie de onderstaande tabel.

Tabel 3.10 Problemen hebben met controle door de politie op het bezit van wapens, vanwege aanwezigheid in een bepaald gebied? (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Ja	14	11	10	16
Hangt ervan af	5	13	12	10
Nee	80	76	78	72
Weet niet, geen antwoord	1			2
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

Ruim de helft van de ondervraagde Amsterdammers vindt dat het wapenbezit door regelmatig preventief fouilleren daalt. Ruim een derde denkt daarentegen dat het wapenbezit niet afneemt. Zie de onderstaande tabel.

¹⁴ Dienst Onderzoek en Statistiek, *Omnibus 75: Preventief Fouilleren (5^e meting)*, Amsterdam, april 2008.

¹⁵ Er werden vragen gesteld ten behoeve van de Dierenambulance, dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer, en de directie Openbare Orde en Veiligheid van de Bestuursdienst. Dienst Onderzoek en Statistiek, *Omnibus 75: Preventief Fouilleren (5^e meting)*, Amsterdam, april 2008.

Tabel 3.11 Wapenbezit in Amsterdam vermindert als er met enige regelmaat wapencontroles worden uitgevoerd in de VRG's. (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Ja, zeker	34	24	26	24
Ja, enigszins	27	36	38	30
Nee	31	32	31	35
Weet niet, geen antwoord	8	8	4	11
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

Bijna zes van de tien ondervraagde Amsterdammers verwacht dat de stad zeker (21%) of enigszins (37%) veiliger wordt door preventief fouilleren. Drie van de tien Amsterdammers (31%) denkt echter dat de stad niet veiliger wordt.

Iets meer dan één vijfde (21%) van de ondervraagde Amsterdammers geeft aan zich veiliger te voelen door de controles in de VRG's. Voor een ruime meerderheid (72%, N=368) maakt dit geen verschil.

Ruim de helft van de respondenten vindt dat preventief fouilleren doorgevoerd moet worden in meer gebieden. Zie de onderstaande tabel.

Tabel 3.12 Moeten er meer gebieden in Amsterdam komen waar preventief fouilleer acties worden toegestaan? (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Ja	66	54	48	52
Hangt ervan af	10	18	28	21
Nee	19	22	17	21
Weet niet, geen antwoord	5	6	6	6
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

Bijna zeven van de tien (69%) ondervraagde Amsterdammers steunt preventief fouilleren bij evenementen. Precies acht procent is hierop tegen. In totaal 59 procent van de respondenten wenst preventief fouilleren in het openbaar vervoer. Ruim één vijfde (22%) maakt hiertegen bezwaar.

Ruim de helft (53%) van de respondenten is van mening dat preventief fouilleren in de hele stad verstandig is. Precies 21% kiest bij deze vraag voor de antwoordoptie "hangt er vanaf".

Negenenvijftig procent van de respondenten vindt dat het zeker (29%) of enigszins (30%) veiliger wordt in Amsterdam als de politie overal in de stad preventief fouilleert. Negenentwintig procent denkt dat dit niet zo is.

Tabel 3.13 Voelt men zich veiliger of onveiliger in de stad als de politie overal in de stad wapencontroles mag uitvoeren? (antwoord in procenten)

	2003	2005	2007	2008
Veiliger	37	35	33	29
Maakt niet uit	55	56	60	57
Onveiliger	2	5	2	5
Weet niet, geen antwoord	6	4	5	9
Totaal	100	100	100	100
N=	418	401	411	368

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Opbrengsten

1. In VRG Binnenstad hebben 35 preventief fouilleeracties plaatsgevonden in 2008. In totaal zijn hierbij 10.091 personen, 733 voertuigen en 179 horecagelegenheden gecontroleerd. Er zijn 146 wapens aangetroffen.
2. In VRG Zuidoost zijn 24 controleacties gehouden in 2008. Er zijn 4.479 personen, 1.118 voertuigen en 30 horecagelegenheden gecontroleerd door de politie. In totaal worden daarbij 173 wapens aangetroffen.
3. In VRG Groot Oost zijn in 2008 niet meer dan vier preventief fouilleeracties uitgevoerd. Er zijn bij deze acties 1.403 personen en 35 horecagelegenheden gecontroleerd. Er zijn geen voertuigen gecontroleerd. In VRG Groot Oost heeft de politie scherp gelet op een nette bejegening, er worden op straatniveau geen selecties doorgevoerd en de acties zijn onder meer via de media aangekondigd. Dit heeft bijgedragen aan een solide maatschappelijk draagvlak (zie conclusie 13).
4. De wapenopbrengst in VRG Zuidoost is relatief hoog: op 100 gecontroleerde personen worden namelijk 3,87 wapens aangetroffen. Dat is meer dan in eerdere controleperiodes, want in het verleden kwam dit getal nooit uit boven 2,33 wapens bij 100 gefouilleerde personen.
5. In VRG Binnenstad worden 9,2 personen per ingezet arbeidsuur gecontroleerd. Dat is doelmatig, want in het verleden kwam dit nooit boven de 5,4 personen. In VRG Zuidoost worden 3 personen per arbeidsuur gecontroleerd. VRG Zuidoost maakt meer arrestanten dan in VRG Binnenstad: 1,45 arrestanten bij 100 gecontroleerde personen tegenover 0,5 arrestanten.
6. Er zijn weinig controleacties uitgevoerd in VRG Groot Oost: vier. Het is voorbarig om conclusies te trekken over de doelmatigheid of doeltreffendheid van deze acties. Externe effecten – dat wil zeggen invloed op het aantal wapenincidenten – zijn nagenoeg onmogelijk.

Wapenincidenten

7. In de politieregio Amsterdam- Amstelland (RPAA) neemt het aantal wapenincidenten tussen 2004 en 2008 af met ruim 5 procent (5,1 %, N=234). De score in 2008 pakt wel wat hoger uit dan die in 2005. De afname van de wapenincidenten wordt voornamelijk gerealiseerd in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad. Als we de VRG's buiten beschouwing laten, dan komt de teller in de regio namelijk uit op een lichte stijging met 103 wapenincidenten (3,4%).
8. In de stad Amsterdam tekent zich dezelfde trend af als in de politieregio. Tussen 2004 en 2008 daalt het aantal wapenincidenten met 4,5 procent: een daling met 191 incidenten. Het incidentenverloop is grillig, maar de verschuivingen zijn niet groot. De afname van de wapenincidenten wordt voornamelijk gerealiseerd in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad. Als we de VRG's buiten beschouwing laten, dan stijgt het aantal geregistreerde wapenincidenten in Amsterdam namelijk met 146 (5,5%).
9. In VRG Binnenstad daalt het aantal geregistreerde wapenincidenten. De sterkste daling heeft plaats van 2004 op 2005: van 818 naar 659. In 2008 komt de teller uit op 587 wapenincidenten. De belangrijkste - hardnekkige - concentratiegebieden zijn die op het Leidseplein en Rembrandtplein (twee pleinen met veel horeca) en gebieden die het hart vormen van de drugscene: de Wallen en het stationseiland.

10. Het verloop van het aantal geregistreerde wapenincidenten in VRG Zuidoost is grillig. Er is eerst een toename (in 2005) van 544 naar 570 incidenten. Daarna daalt de score tot 455 in 2007, waarna een lichte stijging valt te noteren: 460 wapenincidenten in 2008. Over de gehele periode bezien daalt het geregistreerde aantal wapenincidenten met ruim 15%.
11. De geregistreerde wapenincidenten in VRG Groot Oost schommelen. De score in 2008 (222 incidenten) is nagenoeg dezelfde als die in 2006 (221 incidenten). Over de gehele periode valt een daling te noteren van negen procent: van 244 naar 222 incidenten.
12. Het aantal wapenincidenten in het aandachtsgebied in Amsterdam-West neemt van 2004 tot 2007 toe: van 329 naar 347. In het laatste jaar wordt een daling genoteerd met 12,6% (van 397 naar 347 wapenincidenten). Overall komt de teller uit op een lichte stijging: 5,5% (18 incidenten).
13. Er worden in 2008 2.304 arrestanten gemaakt voor een wapendelict in de politieregio. De meeste arrestanten wonen in district West (611), gevolgd door Oost (479) en Noord (322).

Maatschappelijk draagvlak

14. Het maatschappelijk draagvlak voor preventief fouilleren is solide. In VRG Groot Oost steunt bijna driekwart van de respondenten (73,6%) het preventief fouilleren. Ruim veertien procent (14,6%) is tegenstander. Ruim tien procent (11,8) neemt een tussenpositie in.
15. Over de bejegening door politieagenten is een ruime meerderheid van de respondenten in VRG Groot Oost positief. Vierenzeventig procent van de respondenten toont zich (zeer) positief over het optreden van de politieagent bij het preventief fouilleren. Precies 75% vindt dat de politieagent duidelijk verteld heeft waarom er gefouilleerd wordt.
16. Uit de omnibusenquête die in februari 2008 is afgenomen door de gemeente Amsterdam, komt naar voren dat acht van de tien Amsterdammers op de hoogte is van wapencontroles. Zesenzeventig procent van de respondenten is voorstander van wapencontroles. Ruim de helft van de ondervraagde Amsterdammers vindt dat het wapenbezit door regelmatig preventief fouilleren daalt. Ruim een derde denkt daarentegen dat het wapenbezit niet afneemt.

4.2 Aanbevelingen

1. We raden aan om het preventief fouilleren in VRG Binnenstad te continueren. In het hele VRG zijn de wapenincidenten gedaald, maar in een klein gebied (Leidseplein e.o., Rembrandtplein e.o., wallengebied en Stationseiland) wordt nog steeds een relatief groot aantal wapenincidenten geregistreerd. Dit maakt verlenging van de aanwijzing van VRG Binnenstad noodzakelijk.
2. We vinden het verstandig om het preventief fouilleren door te zetten in VRG Zuidoost. Na een daling is het aantal wapenincidenten het afgelopen jaar vrijwel gelijk gebleven, ondanks doelmatige controleacties. We raden aan om preventief fouilleren ook mogelijk te maken in Holendrecht, omdat de buurt een substantieel aantal wapenincident telt in 2008 (27 incidenten) en omdat er relatief veel personen wonen (81) die in 2008 voor een wapenincident zijn aangehouden.

3. In VRG Groot Oost is het aantal wapenincidenten niet wezenlijk verbeterd: in een betrekkelijk klein aantal buurten worden nog steeds relatief veel wapenincidenten geregistreerd. We raden aan om door te gaan met preventief fouilleren. Het is verstandig om door te gaan met het streven om dit te verbinden aan breder veiligheidsbeleid (straatcoaches, aanpak van jeugdgroepen). In de praktijk zijn grootschalige acties lastig te organiseren. We raden daarom aan om gebruik te maken van de wetenschap dat frequente 'middelgrote' acties (tot twintig agenten, een actie van maximaal 5 uur) relatief doeltreffend zijn. We raden aan om nu een doelstelling af te spreken (bijvoorbeeld een daling van het aantal wapenincidenten met 20%) die bij de driehoek en de stadsdelen voldoende tevreden stemt om volgend jaar Groot Oost niet weer aan te wijzen als VRG.
4. In het aandachtsgebied in Amsterdam-West is het aantal wapenincidenten recent gedaald, maar over de periode van vijf jaar toch toegenomen. Van relatief veel personen die in 2008 in Amsterdam zijn aangehouden is bekend dat ze in politiedistrict West wonen: 611 arrestanten. Het door de subdriehoek West opgestelde actieplan '*Aanpak veilig wonen, veilig werken, wapenincidenten en coördinatie toezicht*' streeft naar een reductie van de wapenincidenten met 20%. Net als in 2008, wordt in 2009 geen gebruik gemaakt van preventief fouilleren. Die aanpak zal onder meer gericht moeten worden op *hot groups* (bekende groepen die in verband worden gebracht met delicten, waaronder wapenbezit en wapengebruik) en hot spots. We vinden dit verstandig.
5. We raden de stadsdelen in aandachtsgebied Amsterdam West en in VRG Groot Oost aan om in 2009 bij te houden wat ze precies doen om de wapenincidenten omlaag te brengen en om – samen met politie, justitie en de 'subdriehoek wapens' – in september 2009 te bezien wat de stand van zaken is wat betreft wapenopbrengsten en wapenincidenten. Dit stelt hen in staat waardevolle input te leveren voor de evaluatie van het preventief fouilleren over 2009 en voor de besluitvorming over preventief fouilleren.
6. We raden aan om de wapenincidenten in district Noord op een soortgelijke wijze te volgen. District Noord bleef in zekere zin altijd buiten beeld, maar er woont al bij al een beduidend aantal wapenarrestanten en er zijn enkele buurten met een substantieel aantal wapenincidenten (bijvoorbeeld de Van der Pekbuurt).

Bijlage

Bijlage I Opbrengsten preventief fouilleren tot april 2007

Controleperiode 1: November 2002 tot en met mei 2003

Tabel 1 Opbrengsten controleperiode 1; november 2002 tot en met mei 2003 (in aantallen)

	VRG Binn ensta d	VRG Zuid- Oost	Totaal
Aantal acties	11	11	22
Personen	6.925	6.020	12.945
Voertuigen	1.238	563	1.801
Horecagelegenheden	27	13	40
Aanhoudingen totaal	67	42	109
- <i>WWM</i>	43	23	66
- <i>Overig</i>	24	19	43
Totaal wapens	277	111	388
- <i>Vuurwap - Vuurwapens</i>	5	4	9
- <i>Steekwapens</i>	175	48	223
- <i>Slagwapens</i>	30	4	34
- <i>Overig</i>	41	10	51
Arbeidsuren	2.139	3.002	5.141

Controleperiode 2: Juli 2003 tot en met mei 2004

Tabel 2 Opbrengsten controleperiode 2; juli 2003 tot en met mei 2004 (in aantallen)

	VRG Binn ensta d	VRG Zuid- Oost	Totaal
Aantal acties	20	20	40
Personen	13.856	11.727	25.583
Voertuigen	1.732	1.261	2.993
Horecagelegenheden	77	57	134
Aanhoudingen totaal	62	46	108
- <i>WWM</i>	14	19	33
- <i>Overig</i>	48	27	75
Totaal wapens	371	108	479
- <i>Vuurwapens</i>	4	38	42
- <i>Steekwapens</i>	24	87	111
- <i>Slagwapens</i>	316	87	403
- <i>Overig</i>	27	10	37
Arbeidsuren	4.540	3.507	8.074

Controleperiode 3: Juni 2004 tot en met mei 2005
Tabel 3 Opbrengsten controleperiode 3; juni 2004 tot en met mei 2005 (in aantallen)

	VRG Binnenstad	VRG Zuid- Oost	Totaal
Aantal acties	16	12	28
Personen	6.351	5.803	12.154
Voertuigen	856	488	1.344
Horecagelegenheden	62	48	110
Aanhoudingen totaal	40	33	73
- <i>WWM</i>	21	15	36
- <i>Overig</i>	19	18	37
Totaal wapens	183	55	238
- <i>Vuurwapens</i>	2	3	5
- <i>Steekwapens</i>	141	42	183
- <i>Slagwapens</i>	15	2	17
- <i>Overig</i>	25	8	33
Arbeidsuren	1.607	2.239,50	3.846,50

Controleperiode 4: Juni 2005 tot en met mei 2006
Tabel 4 Opbrengsten controleperiode 4; juni 2005 tot en met mei 2006 (in aantallen)

	VRG Binnenstad	VRG Zuid- Oost	Totaal
Aantal acties	16	17	33
Personen	4.773	2.914	7.687
Voertuigen	569	143	712
Horecagelegenheden	31	25	56
Aanhoudingen totaal	40	34	74
- <i>WWM</i>	13	19	32
- <i>Overig</i>	15	27	42
Totaal wapens	133	68	201
- <i>Vuurwapens</i>	2	3	5
- <i>Steekwapens</i>	118	57	175
- <i>Slagwapens</i>	9	1	10
- <i>Overig</i>	4	7	11
Arbeidsuren	1.176,50	895,42	2.071,92

Controleperiode 5: Juli 2006 tot en met april 2007
Tabel 5 Opbrengsten controleperiode 5; juli 2006 tot en met april 2007 (in aantallen)

	VRG Binnenstad	VRG Zuid- Oost	Totaal
Aantal acties	25	22	47
Personen	8.563	8.287	16.850
Voertuigen	835	279	1.114
Horecagelegenheden	35	72	107
Aanhoudingen totaal	39	77	116
- <i>WWM</i>	15	15	30
- <i>Overig</i>	24	62	86
Totaal wapens	161	131	292
- <i>Vuurwapens</i>	1	0	1
- <i>Steekwapens</i>	137	130	267
- <i>Slagwapens</i>	12	1	13
- <i>Overig</i>	11	4	15
Arbeidsuren	1.526	1.727	3.253

Bijlage II Wapenincidenten in buurten in de drie VRG's

Tabel 1: Wapenincidenten in buurten in VRG Zuidoost

	2008	2007
AMSTERDAM - BIJLMERMUSEUM	57	32
AMSTERDAM - E-BUURT	51	76
AMSTERDAM - K-BUURT MIDDEN	46	48
AMSTERDAM - RECHTE H-BUURT	37	24
AMSTERDAM - AMSTERDAMSE POORT	34	33
AMSTERDAM - KORTVOORT	29	20
AMSTERDAM - G-BUURT WEST	26	14
AMSTERDAM - GRUNDER/KONINGSHOEF	25	16
AMSTERDAM - VENSERPOLDER OOST	24	24
AMSTERDAM - D-BUURT	24	24
AMSTERDAM - VENSERPOLDER WEST	22	29
AMSTERDAM - HAKFORT/HUIGENBOS	21	31
AMSTERDAM - F-BUURT	19	19
AMSTERDAM - HOPTILLE	15	4
AMSTERDAM - BIJLMERMUSEUM-ZUID	15	29
AMSTERDAM - G-BUURT NOORD	13	26
AMSTERDAM - VOGELTJESWEI	2	6
AMSTERDAM - BIJLMERPARK OOST	0	0

Tabel 2: Wapenincidenten in buurten in VRG Centrum

	2008	2007
AMSTERDAM - LEIDSEBUURT NOORDWEST	72	69
AMSTERDAM - REMBRANDTPLEINBUURT	52	85
AMSTERDAM - OUDE KERK E.O.	47	30
AMSTERDAM - REGULIERSBUURT	27	19
AMSTERDAM - SPUISTRAAT NOORD	26	23
AMSTERDAM - LEIDSEBUURT NOORDOOST	26	18
AMSTERDAM - NES E.O.	26	36
AMSTERDAM - BEGIJNHOFBUURT	24	21
AMSTERDAM - LEIDSEBUURT ZUIDOOST	23	14
AMSTERDAM - NIEUWENDIJK NOORD	23	29
AMSTERDAM - NIEUWE KERK E.O.	21	27
AMSTERDAM - KOP ZEEDIJK	20	23
AMSTERDAM - NIEUWMARKT	20	33
AMSTERDAM - LEIDSEBUURT ZUIDWEST	19	20
AMSTERDAM - SPUISTRAAT ZUID	17	17
AMSTERDAM - HEMELRIJK	16	12
AMSTERDAM - KALVERDRIEHOEK	16	15
AMSTERDAM - WATERLOOPLEINBUURT	14	15
AMSTERDAM - MARNIXBUURT ZUID	12	15
AMSTERDAM - ZUIDERKERKBUURT	12	11
AMSTERDAM - BG-TERREIN E.O.	12	20
AMSTERDAM - STATIONSPLEIN E.O.	9	10
AMSTERDAM - LASTAGE	8	8
AMSTERDAM - LEIDSEGRACHT ZUID	8	8
AMSTERDAM - SCHEEPVAARTHUISBUURT	7	8
AMSTERDAM - AMSTELVELDBUURT	7	13
AMSTERDAM - SPIEGELBUURT	7	4
AMSTERDAM - VAN LOONBUURT	6	9
AMSTERDAM - OOSTERDOKSEILAND	5	5
AMSTERDAM - GOUDEN BOCHT	3	4
AMSTERDAM - BURGWALLEN OOST	2	2

Tabel 3: Wapenincidenten in buurten in VRG Groot Oost

	2008	2007
AMSTERDAM - NO-KWADRANT IND. BUURT	34	33
AMSTERDAM - DAPPERBUURT NOORD	28	20
AMSTERDAM - POLDERWEGGEBIED	22	16
AMSTERDAM - TRANSVAALBUURT OOST	22	22
AMSTERDAM - NW-KWADRANT IND. BRT ZU	21	20
AMSTERDAM - TRANSVAALBUURT WEST	19	20
AMSTERDAM - DAPPERBUURT ZUID	17	22
AMSTERDAM - OOSTERPARKBUURT NOORDWEST	16	18
AMSTERDAM - OOSTERPARKBUURT ZUIDWEST	15	17
AMSTERDAM - ZW-KWADRANT IND. BUURT	13	11
AMSTERDAM - NW-KWADRANT IND. BRT NO	12	25
AMSTERDAM - OOSTERPARKBUURT ZUIDOOST	10	18
AMSTERDAM - ZO-KWADRANT IND. BUURT	9	16

Bijlage III Wapenarrestanten: achtergrondkenmerken

Tabel 1 Achtergrondkenmerken wapenarrestanten politieregio Amsterdam-Amstelland

	Absoluut	Relatief (in %)
Totaal aantal arrestanten	2.304	100
Arrestant		
- Man	2.071	89,9
- Vrouw	225	9,8
- Onbekend	6	0,3
Leeftijd		
- onbekend	26	1,1
- 0 tot 12 jaar	6	0,3
- 12 tot 15 jaar	58	2,5
- 15 tot 18 jaar	270	11,7
- 18 tot 21 jaar	375	16,3
- 21 tot 25 jaar	414	18,0
- 25 tot 35 jaar	522	22,7
- 35 tot 45 jaar	344	14,9
- 45 tot 55 jaar	229	9,9
- 55 tot 65 jaar	50	2,2
- 65 jaar of ouder	10	0,4
Geboorteland		
- Marokko	182	7,9
- Nederland	1.255	54,5
- Nederlandse Antillen	105	4,6
- Suriname	253	11,0
- Turkije	64	2,8
Nationaliteit		
- Marokkaanse	148	6,4
- Nederlandse	1.649	71,6
- Onbekend	62	2,7
- Surinaamse	60	2,6
- Turkse	57	2,5
Woonplaats		
- Almere	51	2,2
- Amstelveen	48	2,1
- Amsterdam	1.672	72,6
- Diemen	30	1,3
- Onbekend	281	12,2
Buurt woonplaats		
- Amstelveen		
- Groenelaan	8	0,3
- Kroneburg Uilenstede	6	0,3
- Middenhoven	7	0,3
- Amsterdam		
- Bijlmer Oost	117	5,1
- Bijlmer Centrum	105	4,6
- Holendrecht/ Reigersbos	81	3,5
- Landlust	61	2,6
- Stadionbuurt	57	2,5
- Diemen		
- Kruidenhof	4	0,2
- Polderland	4	0,2
- Ruimzicht- Oost	5	0,2

Land waar arrestant woont		
- <i>Duitsland</i>	7	0,3
- <i>Frankrijk</i>	8	0,3
- <i>Nederland</i>	2.025	87,9
- <i>Onbekend</i>	227	11,2

Bijlage IV Straatenquête

Vragenlijst

Vindt u dat de politieagent u duidelijk heeft verteld waarom u gefouilleerd bent?

Ja
Nee
Gaat wel

Bent u ooit eerder bij een dergelijke actie gefouilleerd?

Ja
Nee

Indien ja, hoeveel keer?

		keer
--	--	------

Heeft u ooit iets over dergelijke acties gelezen of gehoord?

Ja, via de media
Ja, via kennissen
Nee
Anders, nl

Wat vindt u van een dergelijke actie?

Ik ben er voorstander van
Ik ben er tegenstander van
Ik weet niet zo goed wat ik er van moet vinden

Woont u in deze wijk?

Ja
Nee, elders in deze stad
Namelijk in wijk....

Nee, elders in Nederland
Namelijk in wijk....

Nee, in buitenland (bijv. toerist of zaken)
Namelijk in land

Hoe heeft u het optreden van de politieagent tijdens het fouilleren ervaren?

Zeer negatief Negatief Neutraal Positief Zeer positief

Heeft u de indruk dat er in deze wijk veel personen met wapens rondlopen?

Ja
Nee
Geen Idee

Heeft preventief fouilleren in deze wijk u veiligheidsgevoel:

Sterk verslechterd
Verslechterd
Gelijk gehouden
Verbeterd
Sterk verbeterd

Vindt u dat de politie ook in andere delen van de stad preventief zou moeten fouilleren?

Ja
Nee
Weet niet
Indien ja, waar? (onder locatie verstaan we bijv. een station, plein, straat, café, winkel)

Wijk	Locatie	
Wijk	Locatie	
Wijk	Locatie	

Denkt u dat de politie bepaalde personen eerder preventief fouilleert dan andere personen	Ja Nee Neutraal / Geen mening
Vindt u dat preventief fouilleren uw privacy schendt?	Ernstige schending Schending Geen mening Geen schending Absoluut geen schending

Leeftijd en geslacht Leeftijd ...jaar Geslacht: Man Vrouw

Geboorteland:	Nederland Suriname Antillen Marokko Turkije	Noord-Afrika Zuid-Europa Oost Europa Overig: <input type="text"/>
---------------	---	--

Etniciteit:	Nederland Suriname Antillen Marokko Turkije	Noord-Afrika Zuid-Europa Oost Europa Overig: <input type="text"/>
-------------	---	--

Context	Voetganger / skates Fiets Brommer/scooter/motor Auto In de horeca Anders, nl:
---------	--

Fouilleerresultaat	Niets aangetroffen
Zo ja, afhandeling?	Wel aangetroffen? Zo ja, van wat? Vrijwillige afstand zonder mini Mini Proces verbaal (=arrestatie)

Is de persoon zichtbaar drugsverslaafd?	Ja Nee
---	-----------

Veiligheidsrisicogebied:	Binnenstad Zuidoost
--------------------------	------------------------

Opmerkingen:

Resultaten straatenquête die niet (in een tabel) staan vermeld in hoofdstuk 3

Tabel 1 Geslacht

	Alle respondenten*	
	N*	%
Man	128	71,9
Vrouw	42	23,6
Missing	8	4,5

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 2 Leeftijd

	Alle respondenten*	
	N*	%
< 18	25	14,0
19-20	16	9,0
21-25	24	13,5
26-30	29	16,3
31-35	13	7,3
36-40	9	5,1
41-45	15	8,4
46-50	17	9,6
51-55	11	6,2
56-60	10	5,6
60+	6	3,4
Missing	3	1,7

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 3 Non respons (in totaal 63)

	Alle respondenten*	
	Allochtoon N*	Autochtoon N*
Taal probleem	5	0
Geen zin	10	4
Geen tijd	16	10
Irritatie	11	4
Drugs/ alcohol	0	0
Toerist	0	0
Anders	2	1

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 4 Geboorteland

	Alle respondenten*	
	N*	%
Nederland	112	62,9
Suriname	11	6,2
Nederlandse Antillen	5	2,8
Marokko	25	14,0
Turkije	6	3,4
Noord- Afrika	3	1,7
Oost Europa	3	1,7
Overig	12	6,7
Missing	1	0,6

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 5 Etniciteit

	Alle respondenten*	
	N*	%
Nederlandse	89	50,0
Surinaamse	16	9,0
Antilliaanse	7	3,9
Marokkaanse	37	20,8
Turkse	8	4,5
Noord-Afrikaanse	3	1,7
Oost Europese	3	1,7
Overig	12	6,7
Missing	3	1,7

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 6 Woont u in deze wijk?

	Alle respondenten*	
	N*	%
Ja	101	56,7
Nee, elders in deze stad	43	24,2
Nee, elders in Nederland	33	18,5
Nee, in het buitenland	1	0,6

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 7 Context

	Alle respondenten*	
	N*	%
Voetgangers/ skates	115	64,6
Fiets	10	5,6
Brommer/scooter/motor	1	0,6
Auto	12	6,7
In de horeca	31	17,4
Anders, nl	2	1,1
Missing	7	3,9

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 8 Is de persoon zichtbaar drugsverslaafd?

	Alle respondenten*	
	N*	%
Ja	6	3,4
Nee	165	92,7
Missing	7	3,9

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 9 Bent u ooit eerder bij een dergelijke actie gefouilleerd?

	Alle respondenten*	
	N*	%
Ja	56	31,5
Nee	118	66,3
Missing	4	2,2

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 10 Heeft u ooit iets gehoord of gelezen over dergelijke acties?

	Alle respondenten*	
	N*	%
Ja, via de media	86	48,3
Ja, via kennissen	25	14,0
Nee	55	30,9
Anders	12	6,7

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 11 Vindt u dat de politie ook in andere delen van de stad preventief zou moeten fouilleren?

	Alle respondenten*	
	N*	%
Ja	124	69,7
Nee	30	16,9
Weet niet/ geen mening	22	12,4
Missing	2	1,1

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 12 Fouilleerresultaat

	Alle respondenten*	
	N*	%
Niets aangetroffen	167	93,8
Wel aangetroffen	4	2,2
Missing	7	3,9

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Tabel 13 Afhandeling

	Alle respondenten*	
	N*	%
Vrijwillige afstand zonder mini	2	1,1
Proces verbaal (=arrestatie)	1	0,6
Missing	175	98,3

* De percentages zijn gebaseerd op een steekproef van 178 respondenten

Bijlage V Verantwoording

We hebben de gegevens over de opbrengsten aangeleverd gekregen van de regiopolitie Amsterdam-Amstelland, evenals de cijfers over de geregistreerde wapenincidenten. Onder wapenincidenten wordt verstaan: de politieregistraties in Xpol van misdrijven waar volgens de ingevoerde informatie een wapen in het spel is geweest. Indien er bijvoorbeeld gesproken wordt over bedreigingen, dan gaat het dus om bedreigingen met gebruikmaking van één (of meerdere) wapen(s). Als wapenincident wordt *niet* aangemerkt: alle zaken die als huiselijk geweld zijn aangemerkt, alsook de zaken die als gevolg van een preventief fouilleeractie in het X-pol systeem zijn opgenomen.

Elke mutatie wordt op zaaksniveau aangemaakt door een politieambtenaar. Eén mutatie gaat dus over één zaak bij correcte invoer. Er zijn uiteraard invoerfouten door politiemensen mogelijk in X-Pol, maar die fouten zijn systematisch, in die zin dat ze uiteindelijk op elke plek en in elke onderzoeksperiode een vergelijkbare omvang hebben. De cijfers zijn dan ook betrouwbaar, in die zin dat ze onderling kunnen worden vergeleken: tussen gebieden en in de tijd.

We hebben de volgende personen geïnterviewd:

- Dhr. J.W. Sluiskes, VRG Zuidoost
- Dhr. M. Hordijk, VRG Oost
- Dhr. S. Stekelenburg, VRG Zeeburg
- Mevr. C. Köppen, VRG Centrum
- Dhr. L. Zijlstra, VRG Centrum
- Dhr. M. Van Rennes, VRG Centrum
- Dhr. P. Rossen, VRG Centrum
- Dhr. G. Peters, VRG Centrum
- Dhr. J. Van Kampen, VRG Groot Oost
- Dhr. J. Spreij, Groot- Oost
- Dhr. M. Spijkerman, VRG Zuidoost
- Dhr. P. Koning, VRG Zuidoost
- Mevr. E. Sweet, Stadsdeelvoorzitter Zuidoost

Bijlage VI Geraadpleegde bronnen

Aanwijzing veiligheidsrisicogebieden Amsterdam Centrum, Zuidoost en Groot Oost. Gemeente Amsterdam, 8 juli 2008.

Dienst Onderzoek en Statistiek, *Omnibus 75: Preventief Fouilleren* (5^e meting), Amsterdam, april 2008.

Hotspotanalyse Wapenincidenten 2008, MiO, Sentient Information Systems.

Opbrengsten (Excel), Politie Amsterdam- Amstelland.

Opschalingsprotocol jeugdoverlast. Stadsdeel Zeeburg. Februari 2009.

Protocol samenwerking in het kader van Jeugd en Veiligheid in stadsdeel Zeeburg. Februari 2009.

Standaardprocedure meldingen jeugdoverlast bij meldpunt Zorg & Overlast. Jeugd & Veiligheid. Stadsdeel Zeeburg, februari 2009.

Torre, van der E., Schaap, L. (2005) "De derde rond", Preventief Fouilleren in Amsterdam: Opbrengsten en wapenincidenten (1 juli 2004- 31 maart 2005), april 2005.

Torre, van der E., Dijk, V. (2007) Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: Opbrengsten, wapenincidenten en hot spots, Den Haag.

Torre, van der E., Dijk, V. (2008) Evaluatie preventief fouilleren in Amsterdam: opbrengsten, wapenincidenten en hot spots, Den Haag.

Wapenincidenten (Excel), MiO, Sentient Information Systems.